

EL TERJESZTÉS
Gárdony Város Önkormányzat Képvisel -testületének
2019. november 27-én tartandó ülésére
„az önkormányzat által biztosított szociális ellátások és szolgáltatások értékelése”
tárgyában

Tisztelt Képvisel -testület!

A szociális biztonság megteremtése és meg rzése érdekében a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (Szt.) határozza meg az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, valamint a szociális ellátásra való jogosultság feltételeit.

A helyi önkormányzatok a törvényben szabályozott ellátásokon túl saját költségvetésük terhére egyéb ellátásokat is megállapíthatnak.

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségeknek a tagjaiként viselt felel sségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata.

2015-ben megváltozott a jogi szabályozás, melyek következtében az állam által biztosított támogatási formákon túl egyéb szociális ellátások biztosítása az önkormányzatok feladata lett. Az önkormányzatok szabadon dönthetnek a támogatások nagyságáról és formájáról. Az állami felel sségi körbe tartozó ellátások járási hatáskörbe, az önkormányzati ellátások képvisel -testületi hatáskörbe kerültek.

Az Szt. csak az állam által – a járási intézményrendszer útján – kötelez en nyújtott ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza. E körbe tartozik az id skorúak járadéka, az aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesít támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás), az ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Ezen ellátások költsége nem terheli az önkormányzatot.

Az Szt. által szabályozott kötelez ellátások közül kikerült a lakásfenntartási támogatás.

A kötelez ellátások körén kívül további ellátások nyújtásáról és a jogosultsági feltételekr l az önkormányzatok szabadon dönthettek.

Jelenleg az önkormányzatok által biztosított ellátások:

1. Települési támogatás:

Az Szt. az önkormányzatok által biztosítandó ellátások tekintetében annyit ír el , hogy a képvisel -testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. Az Szt. a települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körében csak példákat említ: Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen:

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végz személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A települési támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzat rendeletében

határozta meg. Ennek megfelelően a méltányossági közgyógyellátásra, a méltányossági ápolási díjra, valamint az önkormányzati segélyre vonatkozó szabályozást az Szt. a továbbiakban nem tartalmazza.

2. Rendkívüli települési támogatás:

Az Szt. alapján a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az idős szakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Rendkívüli települési támogatásban első sorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások – vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

Gárdonyi Város Önkormányzat Képviselő-testületének a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint a felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 4/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete 2015. március 1-én lépett hatályba.

Az önkormányzat által havi rendszerességgel nyújtható szociális ellátások közül a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez és a 18. életévüket betöltött tartósan beteg hozzátartozó ápolása jogcímén van lehetőség a támogatás megállapítására.

A lakhatáshoz nyújtott támogatás feltételrendszere az Szt. által korábban szabályozott lakásfenntartási támogatásra vonatkozó előírásokhoz igazodik, viszont az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem az eddigieknél alacsonyabb összegben került meghatározásra. A támogatás összege az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem alapján sávosan került meghatározásra, a jövedelem növekedésével fordított arányban. Új elemként jelent meg, hogy amennyiben a családnak lakáscélú pénzügyi hitele van, annak havi törlesztő részlete a család összjövedelméből levonásra kerül, és az így kapott összegből kell kiszámolni az egy fogyasztási egységre jutó jövedelmet.

A hozzátartozó ápolása jogcímén nyújtható ellátásnál az önkormányzat korábbi szociális rendeletében foglalt előírások szerepelnek, mivel ezen szabályozással már sikerült kiszámolni, illetve csökkenteni a jogosultak körét.

A rendkívüli települési támogatás részben szinte teljes egészében a korábbi rendelet önkormányzati segélyezésre vonatkozó rendelkezései kerültek bele és a különböző jogcímén, egymástól némileg eltérő jövedelmi feltételek mellett nyújtható ellátásokkal – az elmúlt év gyakorlata alapján – célzott segítséget tudunk biztosítani a rendkívüli élethelyzetbe került családok anyagi támogatására.

A települési támogatások megállapítása az Szt. rendelkezése folytán a képviselő-testület hatáskörébe tartozik, de a kiadmányozási jog napi szintű biztosítása érdekében az a jegyzőre lett átruházva. Az ápolási díj és a szociális kölcsön jogcímén biztosított rendkívüli települési támogatás esetében – az eddigi gyakorlatnak megfelelően – a képviselő-testület hatáskörét az Egészségügyi és Szociális Bizottságra ruházta át.

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság javaslata alapján a 2015-2017-es évek gyakorlati tapasztalatai nyomán a rendelet néhány ponton változtatásra szorult.

Indokolttá vált a rendkívüli települési támogatás iránti kérelem elbírálása során alkalmazott jövedelemhatár emelése, családban él igénylőknél az öregségi nyugdíj legkisebb összegének (28.500,- Ft) 180 %-áról 220 %-ára, egyedül él igénylő esetében 250 %-áról 300 %-ára. Mindezt az indokolta, hogy a nyugdíjminimum évek óta nem emelkedett, a megélhetés költségei viszont nőtték.

A jövedelemhatár emelkedése miatt viszont a továbbiakban szükségtelenné vált a gyógyszer-támogatás jogcímén nyújtott rendkívüli települési támogatás esetében eddig alkalmazott magasabb jövedelemhatár, mivel a gyógyszerköltségek igazolása is nehezebbé vált az utóbbi időben.

Indokolt volt szabályozni azt, hogy az évente kétszer alkalommal igényelhető rendkívüli települési támogatásra vonatkozó kérelmek benyújtása között legalább 2 hónapnak el kell telnie, mivel tendenciává kezdett válni, hogy sokan az év elején, egy-két héten belül igénybe vették a kétszeri alkalmat. Elfordulhat viszont olyan élethelyzet, hogy adott naptári évben 3. alkalommal is rászorul a kérelmező a támogatásra, melynek hiánya létfenntartását veszélyeztetheti. A mulasztás nyomán a kérelmet 3. alkalommal is be lehet nyújtani, ebben az esetben viszont az Egészségügyi és Szociális Bizottság lenne jogosult annak elbírálására.

A születési hozzájárulás 10.000,- Ft-os összege a támogatás bevezetése óta nem változott, így a módosítást követően ez az összeg 20.000,- Ft-ra emelkedett.

A felhatalmazó jogi rendelkezés változása miatt a módosítások átvezetésével új rendeletet kellett alkotni melyet 2018. júniusában fogadott el a Képviselő-testület.

A pénzügyi ellátások tekintetében a 2019. évi adatokat az elmúlt év adataival összevetve megállapítható, hogy a rendkívüli települési támogatást igénylők száma mintegy 10 %-al csökkent, az e célból kifizetett összeg is hasonló arányban csökkent. Kevesebb az igénylők száma is, akik krízishelyzet miatt, vagy hozzátartozójuk temetési költségeinek fedezése céljából kérték a támogatást. A kiskorú gyermek gondozása jogcímén benyújtott kérelmek száma változatlan maradt, a kifizetett összeg viszont emelkedett.

Szociális kölcsön iránti kérelmet – amely a rendkívüli települési támogatás egyik formája – nem nyújtottak be.

A 20.000,- Ft-os születési hozzájárulást igénybe vevők száma nagyjából változatlan maradt.

Az ápolási díjban részesülők száma évről-évre csökken, ami a munkaerőpiaci helyzet javulásából is adódik. Kb. 25 %-al csökkent a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma, és az erre fordított összeg is hasonló arányban csökkent.

Köztemetés jogcímén viszont – az elmúlt évi 2 személlyel szemben 6 elhunyt, gárdonyi lakóhely személy eltemettetéséről kellett önkormányzatunknak gondoskodnia, amely az erre fordított összeget tekintve 100 %-nál is nagyobb emelkedést jelent.

A szociális ellátásokhoz kapcsolódik a védett fogyasztói státusz, amelyet bizonyos támogatási formákban részesülők személyek kaphatnak meg a jegyző igazolása alapján. A lakásfenntartási támogatásban és a gyermekvédelmi ellátások közé tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők személyek válhatnak védett fogyasztóvá, akik esetében bizonyos áram- illetve gázdíj hátralék fennállása után nem történik meg automatikusan a szolgáltatás kikapcsolása, mivel kérhetnek részletfizetést, fizetési halasztást, vagy kérhetik elre fizetés mérőóra felszerelését. Feltehetően a védett fogyasztók nagy számának és a rezsicsökkentésnek is köszönhető, hogy az elmúlt években az éves elszámoló számlák

kézhezvételét követően lényegesen kevesebben kerültek nehéz helyzetbe, és szorultak segítségre, mint az azt megelőző időszakban.

Összességében megállapítható, hogy szerencsére csökken azon személyek, illetve családok száma, akik önkormányzatunk anyagi segítségére szorulnak. Ennek nyomán a támogatást igénylők részére hathatósabb segítséget tudunk nyújtani, mivel egy magasabb összeg jobban segítheti őket nehéz élethelyzetük megoldásában.

A városüzemeltetésben és parkfenntartásban közreműködő közfoglalkoztatottak foglalkoztatása már évekket ezelőtt átkerült a Gárdonyi Városüzemeltetési Kft.-hez. Az elmúlt évben, és 2019-ben is átlagosan 9 főt tudtak alkalmazni. Ez a létszám éppen fele a 2017. évinek, amely azt is jelzi, hogy a városüzemeltetés terén egyre kevésbé lehet foglalkoztatásukra számítani.

Gárdonyi Város Önkormányzat a Polgármesteri Hivatalban és az egyes intézményekben az év folyamán 11 főt közfoglalkoztatását biztosította. A közfoglalkoztatottak számának folyamatos csökkenése egyrészt örömteli, mivel a munkaerő piaci helyzet javulását jelzi, másrészt viszont a Városüzemeltetési Kft.-nél mindez már hosszabb ideje jelentős kiesést jelent, és nehezíti feladataik ellátását.

2019. november 10. napjáig az egyes szociális ellátások vonatkozásában az alábbi összegek kerültek megállapításra és folyósításra, számszerűsítve az érintett lakosság körét, kiemelve ebből a nyugdíjasokat:

Rendkívüli települési támogatás keretében: összesen	195 f	4.521.000,- Ft
- Önkormányzati segélyek:		
- létfenntartás jogcímén	120 f	2.329.000,- Ft
ebből nyugdíjas	13 f	253.000,- Ft
- krízishelyzet jogcímén	27 f	796.000,- Ft
ebből nyugdíjas	12 f	352.000,- Ft
- temetés költségeinek jogcímén	23 f	705.000,- Ft
ebből nyugdíjas	7 f	265.000,- Ft
- kiskorú gyermek gondozása jogcímén	24 f	631.000,- Ft
ebből nyugdíjas	1 f	20.000,- Ft
- szociális kölcsön formájában	1 f	60.000,- Ft
- Születési hozzájárulás jogcímén:	64	1.300.000,- Ft
Rendszeres települési támogatás keretében:		
- ápolási díj méltányossági alapon:	5 f	1.093.935,- Ft
- lakásfenntartási támogatás	71 f	2.824.000,- Ft
ebből nyugdíjas	16 f	445.000,- Ft
Közttemetés jogcímén:	6 f	861.896,- Ft

A fenti összegeket összesítve 2019. november 10. napjáig Gárdony Város Önkormányzat összesen 10.601.000,- Ft-ot biztosított saját finanszírozásból a pénzügyi és természetbeni szociális ellátások fedezetére. Ez a szám hasonló a 2018. évi ugyanilyen jogcím kiadásokhoz.

A szociális ellátások széles körén kívül egyéb formában is igyekszünk támogatni a lakosságot, különösen a nyugdíjas korosztályt. Így a településen működő nyugdíjas klubok, egyesületek részére ingyenesen biztosítjuk az önkormányzat tulajdonát képező helyiségek használatát. Az önkormányzat 2019. évi költségvetésében az előző évekhez hasonlóan 500.000,-Ft-ot biztosítottunk a város nyugdíjas szervezetei számára. Ezen túlmenően továbbra is alkalmanként 200,- Ft kedvezményt nyújtunk a termálfürdő belépőjegyének megfizetéséhez a termálfürdő felkereső lakosaink és itt tartózkodási hellyel rendelkezők számára.

A szociálisan rászorultak részére történő, személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatások biztosítása szintén az önkormányzat feladatát képezi.

Az önkormányzat ezen szolgáltatásokat a Fókusz Szociális Szolgálat Alapszolgáltatási Központ és Család- és Gyermekjóléti Központ szervezeti keretein belül biztosítja.

A Fókusz Szociális Szolgálat Vezetőjének a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2019. évi munkájára vonatkozó beszámolóját az előterjesztés második része tartalmazza.

Gárdony, 2019. november 14.

Kovácsné dr. Bozsoki Kornélia
jegyző

Készítette: Jankovics Zoltánné aljegyző

Beszámoló a Fókusz Szociális Szolgálat, mint alapszolgáltatási központ 2019. évi munkájáról Gárdonyban

Intézményünk célja, hogy a szociális munka eszközeivel úgy biztosítson komplex segítetevékenységet városunk rászorulóinak, hogy önállóságukat megtartva képessé váljanak problémáik megoldására. A Fókusz Szociális Szolgálat m ködése az 1993. évi III. tv., az 1997. évi XXXI tv., és más jogszabályok alapján áll, az SZMSZ és a szakmai programok adják a kereteit. Az elmúlt években az id sellátás mellett a családsegítés tapasztalatairól számoltunk be az év ezen szakában, amit ezúttal kiegészítünk a járási szintre szervezett család- és gyermekjóléti központ Gárdony városára vonatkozó tevékenységével. A családsegítés, mint feladat megmaradt a szervezeti átalakítások során, azonban statisztikailag nem jelenik meg önálló tevékenységként, hanem a család- és gyermekjóléti szolgáltatás körébe tartozik.

Szolgáltatásunk a város lakossága számára széles körben ismert. Munkánk etikai sztenderdjeit a szociális munka etikai kódexe foglalja össze. Szakmai tevékenységünk során az információk felel s kezelését a GDPR szabályozás figyelembevételével biztosítjuk.

Étkeztetés

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg ételr l (ebéd) kell gondoskodni, akik önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmenetileg nem képesek azt biztosítani (életkor, egészségi állapot, fogyatékoság, *pszichiátriai* -, szenvedélybetegség, hajléktalanság miatt). A lakosság szükségleteinek megfelelő en az étkeztetést biztosítjuk, hétf t l péntekig, szükség esetén, hétfvégén és ünnepnapokon is. Az étkeztetés megszervezése szociális konyhán keresztül történik, helyi vendéglátó egységgel kötött szerz déssel. Az étkeztetés történhet helyben fogyasztással, az étel elvitelének lehet ségével (ételhordót a szolgáltatást igénybe vev biztosítja), vagy lakásra szállítással (a szolgáltatást igénybe vev nek 2 db ételhordót kell biztosítania, és lehet vé kell tennie az ebédszállító számára az ebéd átadását). A diétás étkezést orvosi javaslat alapján biztosítanunk kell, azonban egy szigorú, a normál étrendt l jelent sen eltér menü biztosítása nincsen szerz dés-szer en megalapozva.

A vezet gondozón napi 4 órában végzi az étkeztetéssel kapcsolatos szervezési és ügyviteli feladatokat. Bonyolítja a pénzforgalmat, mely során a készpénzutas meg haladhatja az egymillió forintot.

2019-ben eddig 16004 adag meleg ételhez juttattuk a szolgáltatásra jogosultakat, ami **1930** adaggal több a tavalyihoz képest.

Az értékelt id szakban **78 f** részesül étkeztetésben. *2018. évhez képest 12 f vel emelkedett az étkeztettek száma.*

Az eddig kiadott térítésmentes adagok száma **4196** adag. *A 2018. évben vizsgált id szakhoz képest 388 adaggal kevesebb.* Térítésköteles adagok száma **11805**. *2018. évhez képest 2315 adaggal n tt az igény.* Térítésmentes étkezésben 16 f , térítésköteles étkezésben 62 f részesül.

Fizetési elmaradások ebben az évben nem voltak tapasztalhatóak.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybe vev önálló életvitelének fenntartása érdekében szükséges ellátást – tényleges szükségleteinek megfelelő en - lakásán, lakóköznyezetében biztosítja. A házi segítségnyújtásban részesül személyre vonatkozóan egyéni gondozási tervet készítünk. Az egészségügyi szolgáltatóval szoros együttm ködésben

ápolási terv is készül. A hivatásos gondozók munkájuk során segítséget nyújtanak ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, az életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A jogszabály kettéválasztotta a házi segítségnyújtás tevékenységi körét: a szociális segítség és személyi gondozásra. A gondozási szükségletet továbbiakban is vizsgálni kell a korábbiakhoz képest azzal a változással, hogy annak megállapítására kerül sor, hogy az igény számára a szociális segítség vagy a személyi gondozás indokolt-e.

Szociális segítség: az alacsony szükséglet kielégítését szolgálja, az idetartozó tevékenységeket szakképzettség nélkül is el lehet látni. Ilyenek minősül a lakókörnyezet tisztán tartása, a háztartási feladatokban nyújtott segítség, illetve a „veszélyhelyzetek megelőzésében, vagy annak elhárításában történő segítségnyújtás”.

Személyi gondozás az „intenzív” szükségletet kielégítő gondozási tevékenységek és az ápolási feladatok, amelyek csak megfelelő szociális vagy egészségügyi szakképesítés birtokában végezhetőek. A szakképzett gondozók ugyanakkor a személyi gondozás mellett a szociális segítség körébe tartozó tevékenységeket is elvégezhetik. Ha valaki mindkét tevékenység igénybevételére jogosult, akkor is csak legfeljebb napi négy órában kaphat segítséget. Ha a gondozási szükséglet a napi négy órát meghaladja, akkor az idős embert tájékoztatni kell a bentlakásos intézményi ellátás igénybevételének lehetőségéről. Addig, amíg a bentlakásos intézményben történő elhelyezés nem valósul meg, szabály szerint csupán napi 4 órában gondozható. Az ellátottak száma az igénytől függően változó. Egy hivatásos gondozó maximum 7 órát tölthet a gondozottaknál összesen naponta. 2018. évben 34 fő ellátott részesült személyi gondozásban.

Össességében a 2019. évben ellátottak száma **34 fő**, látogatások száma **3457**, látogatási idő **4250,45** óra. Törvényi előírás alapján a gondozónak összesen 147 óra látogatási időt kell a gondozottaknál tölteni havonta. A látogatási idő magába foglalja a személyes gondozást, a ráfordított időt, és az utidőt.

A házi segítségnyújtás engedélyezett létszámkerete: 5 fő állású, teljes munkaidőben foglalkoztatott szakember, (1 fő vezető-gondozó, 4 fő szociális gondozó). Valamennyien szakképzettek, további szakképesítéssel rendelkeznek 1 fő (gerontológiai szakgondozó). A gondozónak a területet saját gépkocsival (3 fő), szolgálati kerékpárral (3 fő) teszik meg. Jelenleg egy gondozónak a felmondási idejét tölti, az állás betöltéséhez igényt jelentettünk be a Munkaügyi Központnál, mivel képzett és alkalmas jelentkezők régóta nem kerestek munkát nálunk.

Mint fent jeleztem, gondozónink jelenleg 34 idős, vagy egyéb okból nyugdíjas és rászoruló személy gondozását végzik. Mivel a szolgáltatást nem szükségszerűen minden napra vonatkozóan veszik igénybe, az egy nap folyamán ellátottak száma 20 és 23 között van. A házi segítségnyújtás térítésköteles ellátás, valamennyi ellátott térítési díjat fizet. Ennek mértéke a jövedelemtől függ. A tavalyi évtől vált jellemzővé a méltányossági kérelmek számának emelkedése.

Azzal kell számolnunk, hogy a magas térítési díj ellenére a településen keletkező igényt nem leszünk képesek várólista nélkül kielégíteni. A várólista léte feszültséget fog generálni, mivel nyilvánvalóan rászorult embereket is megvártni kényszerülünk. E listát egy rövid időre már 2018-ban is létre kellett hoznunk. Ez érthető, hiszen a gondozónak létszáma egy 10 ezer fő alatti lakosságra lett kalkulálva, ám Gárdony lakossága néhány év alatt radikálisan emelkedett. Az ellátott idősök között arányában több lett a kevésbé mozgásképes személy.

Számukra a mozgáshoz, fürdetéshez rendszeresen két gondozót kell biztosítani, mivel egyedül munkavédelmi értelemben problémás a szükséges emelés, sokszor pedig lehetetlen is volna. Ennek megszervezését nem támogatja a jogszabályi háttér, sem a munkaerő létszámában, sem az elírt látogatási idő tekintve nem ismeri el. Ennélfogva Gárdony város szolgáltatása munkaerő oldalról veszélyeztetve van a házi szociális gondozás tekintetében, mert az évi rendszeres szabadáson túli hiányzások, betegség, kötelező képzés esetén a helyettesítés nem megoldott. Másfelől a területen nem is áll rendelkezésre általunk ismert alkalmas és képzett munkaerő az esetleges balesetvisszatérítésre, vagy a fluktuáció fedezésére. 2018. évben a tevékenységben társadalmi gondozó nem vett részt, mivel az azért adható havi 4000 Ft tiszteletdíj semmiféle vonzerőt nem jelent.

Alapszolgáltatás (család- és gyermekjóléti)

2016. január 1-jétől a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan –egy szervezeti és szakmai egységben– működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család-és gyermekjóléti központ keretében. Mindkét szolgáltatás továbbra is önkormányzati feladat maradt. Az új intézmények által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), a gyermekjóléti szolgálat és központ feladatait pedig a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) tartalmazza. A két törvény szakmai végrehajtási rendelete 2015. évi május 28-án jelent meg. Az új feladatmegosztás fokozott együttműködés kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központok között, valamint a központok részéről szakmai támogatásnyújtását írja elő a Gyvt. a szolgálatok irányába.

Az alapszolgáltatás célját és feladatát a jogszabály hosszan részletezi. Tömörebben: a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok feltárása, megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Tájékoztatást adunk a szociális, családtámogatási és társadalombiztosítási ellátások formáiról, a hozzájutás módjáról. Szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújtunk.

Segítséget nyújtunk szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ügyek vitelében. Meghallgatjuk az egyén, család panaszát és lehetőség szerint intézkedünk annak orvoslása érdekében. Családgondozással célozzuk a családi krízisek, működési zavarok, konfliktusok megoldását.

Szociális, mentális, életvezetési problémával küzdők számára az életvezetési képesség megőrzése céljából tanácsadást, családgondozást, egyéni esetkezelést, és a csoportos programok lehetőségét biztosítjuk. Az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutást elősegítjük, információt nyújtunk a helyben elérhető támogatásokról. Szinte mindennapos esetben, hogy díjhátralék, vagy más közüzemi tárgyú ügyintézésben segítünk. Szükség szerint közreműködünk albérléskeresésben. Folyamatosan közvetítünk adományokat. Ügyfeleink számára az alapvető szociális munkaformák mellett szükség szerint pszichológiai, jogi, társadalombiztosítási tanácsadást nyújtunk. A szenvedélybetegek, pszichiátriai problémával küzdők esetében az egészségügyi, illetve speciális szolgáltatásokhoz jutást szorgalmazzuk, de a fentiekben leírt tevékenységeknek ettől függetlenül is alanyai. Az alapszolgáltatás keretében végzett tevékenységet – a szolgáltatást igénybe vevő érdekében, mások személyiségi jogainak sérelme nélkül – a szükséges mértékig kiterjesztjük az igénybe vevő környezetére, különösen családjának tagjaira.

Jelzőrendszer

Az alapszolgáltatás a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlel jelz rendszert m ködtet, melynek tagjai: a jegyz , munkaügyi szervezet, egészségügyi szolgáltatók, a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogó felügyel i és a jogi segítségnyújtó szolgálat, társadalmi szervezetek, egyházak. A magánszemélyek jelezhetik, ha segítségre szoruló családról, személyr l szereznek tudomást. Jelzési kötelezettsége van a szociális, oktatási, egészségügyi intézményeknek és jelzéssel élhetnek a társadalmi szervezetek, egyházak, magánszemélyek, ha segítségre szoruló családról vagy egyénr l van tudomásuk. Kéthavonta jelz rendszeri ülés megtartására kerül sor, ahol az aktuális információk cseréje, mind általános, mind egyedi esetre vonatkozóan is megtörténik. Egyedi ügyekben a családgondozó az adekvát jelz rendszeri tagot keresi meg a sikeres együttm ködés reményében. Ez évben 4 jelz rendszeri ülést szerveztünk aktuális szakmai napirenddel. A jelz rendszeri ülésekre különböz témában hívtunk meg vendégeket. Egy alkalommal a Vektor Közösségi Pont mutatkozott be, egy alkalommal pedig Rabi József gyermekpszichológus tartott el adást gyermekbántalmazás témakörben.

A jelz rendszeri tagoktól - eddig el nem látott személlyel kapcsolatban- 23 jelzés érkezett, ebb l 7 id svédelmi természet volt. Valamennyit komolyan vettük és a legrövidebb id n belül a szakma szabályai szerint utánajártunk. Id nként a kórházi szociális munkás azonnali megoldás reményében keres minket, ilyenkor a megoldást a beteg személy kapcsolati rendszerében keressük.

Alapszolgáltatás engedélyezett szakmai létszámkerete: 1 f (vezet családsegít), 2 f családsegít látja el. Minden munkatárs rendelkezik a vonatkozó szakmai rendeletben el írt képzettséggel. Fels fokú szociális szakmai képesítések: szociális munkás, szociálpedagógus. A továbbképzéseket, kötelez kreditpontok megszerzését az éves továbbképzési terv rögzíti. Tárgyévben sikerült a kötelez képzési krediteket megszerzésében el re lépni, jelenleg id arányos elmaradásunk nincs.

A központi nyilvántartó rendszerbe naprakész jelentési kötelezettségünk van, minden szakfeladat tekintetében külön-külön. A kijelölt munkatársaknak munkaköri leírásban rögzített feladata a jelentés teljesítése.

Tárgyévben eddig 10 (nem gyermekközpontú) esettel dolgoztunk és dolgozunk, ami a szolgálat tevékenységének kisebb részét képezi. A gyermekjóléti és a központtal közösen vitt hatóságközeli esetek számosabbak, annak részletezése a februári, éves jelz rendszeri beszámolón esedékes. Szolgáltatási adatlapot rövid id tartamú szolgáltatásról 26 f vel kapcsolatosan 29 esetben készült. Esetnek azt tekintjük, ahol egynél több érdemi találkozásra volt szükség a folyamat viteléhez. A gondozásba vételnek nem csak adminisztratív, hanem szakmai feltétele is van, nevezetesen, hogy a klienssel sikeresen tet alá hozzunk egy közös célkit zést és egy alkalmas cselekvési tervet, és számos esetben van szükség több találkozásra, mígnem ez megtörténhet.

10 hónap összesítésében 344 esetben történt információadás, 98 konkrét esetben történt ügyintézésben való segítségnyújtás, ami többségében kérelmek, hivatalos levelek, szociális- és nyugellátással kapcsolatos nyomtatványok kitöltését jelenti. Segít beszélgetésre 440 esetben került sor. Munkatársaink 214 esetben lakhelyükön keresték fel klienseinket.

A foglalkoztatottság javuló országos adatai sajnos nem mutatkoznak meg a lakosság szociálisan veszélyeztetett rétegeinek életszínvonal-javulásában. S t, a valós megélhetést biztosító jövedelem lehet ségét l távolodnak, ahogy a leszakadók fizikai és mentális állapota romlik, és a munkaer piacon csökkennek az esélyeik. Ez a kör a szenvedélybetegségeknek jobban kitett, az alkoholfogyasztás, a dohányzás, a fiatalok esetében az olcsó és különösen veszélyes tudatmódosító szerek használata tekintetében felülreprezentált.

Eközben az érintett családok jellemz en eladósodnak. Városunkban szerencsére az uzsora nem jellemz , de a legális gyorshitelzési formák, mindeneke l tt pedig a rezsitartozás id vel

sokakat szinte reménytelen helyzetbe sodor. Támogatásukra m köd lehet ség a lakásfenntartási támogatás, a védend fogyasztói státusz kérvényezése és a kártyás mér k létesítése, de ezek a jövedelemhiánnyal és az életmódból fakadó hátrányokkal nem egyez lépték tényez k. A rendkívüli települési támogatás korlátozott alkalommal segítséget jelent számukra, kisebb krízishelyzetek áthidalásában pedig a krízis segély.

Az elszegényedésnek olyan jeleivel is találkozunk, amik korábban nem voltak jellemz ek, ilyen például, hogy szociális bérlakásban lakók is jelent s lakbérhátralékba kerülhetnek, noha a lakbérterheik a piacinál kedvez bbek. Kiáltó gondot okoz a városban a megfizethet albérlethez jutás lehet sége.

A "Fehérvár Travel" Közhasznú Alapítvány a Rászorulókért pályázaton nyertünk pályázatot, 2 f 12 x 10.000.- Ft-os étkezési támogatásra voltak jogosultak.

A pszichiátriai és szenvedélybetegek ellátását az Egészségdokk Közhasznú Alapítvány látja el. Az alapítvánnyal napi munkakapcsolatunk nincs.

Kapcsolatban állunk a Székesfehérvári Szent György Kórház Pszichiátriai Osztályával, melynek f formája az osztályon dolgozó szociális munkással történ konzultáció közös ellátottjaink ügyében.

Jogi természet problémák megoldását a részmunkaid ben foglalkoztatott jogász munkájára tudjuk alapozni. E szolgáltatást idén eddig 32 f /család vette igénybe, ami több a tavalyi esetszámnál. A jogász/ügyvéd megbízására egyre inkább szükség van a napi szolgáltatás nyújtásához, hogy a jellemz en érzelmi szinten túlterhelt problémákban a jogi vonatkozásokat ne tévesszük szem el l.

Az alapszolgáltatás keretén belül hangsúlyt kap a pszichológiai tanácsadás is, mely lehet séget ad arra, hogy kritikus, pszichés természet válsághelyzetekben ne maradjunk válaszadás lehet sége nélkül. Miközben a pszichológus munkaidejének legnagyobb része a gyermekek segítésére fordítódott, néhány esetben a családsegítésben felmerül pszichés jelleg problémák kezelésében is szerepet vállalt. E szolgáltatás b vítése indokolt volna, tekintettel arra, hogy járási feladatokat is látunk el általa. Családkonzultációs illetve mediációs szolgáltatásra is van mód intézményünkben, ami a rendszerszemlélet családsegítést er síti.

Sokféle adomány felajánlásával találkoztunk ebben az évben is. A gyógyászati segédeszközökt l az anonim pénzadományokon át a tartós élelmiszerig sok esetben kötöttük össze a segíteni akaró polgárt a rászorulttal. Bútorok közvetítése is el fordult, itt azonban akadályt képez, hogy sem tárolásra, sem szállításra kapacitásunk nincsen. Gyermekekjátékok, és háztartási és informatikai eszközök is érkeznek. A Kék Tó étterem egy egyedül él férfi számára biztosít több hónapon keresztül vacsorát napi rendszerességgel. Ugyancsak adománynak tekinthet , hogy hajléktalanjaink ebédjének csomagolása ingyenes.

2018. december 10-e óta szerz désben állunk a Magyar Élelmiszerbank Egyesülettel, melynek révén heti 4 alkalommal mentünk élelmiszert a gárdonyi Aldi áruházból. Az élelmiszerb l **havonta átlagosan 50 f** részesül, és körülbelül 100 doboz kerül kiosztásra.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) kormányrendelet 2016. január 1-jével kiegészült. A módosítást az indokolta, hogy az intézményi ingyenes gyermekétkeztetés biztosítása kiegészül, így a továbbiakban, a szünid ben is biztosítani kell azt. Jogosultság feltétele rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül , halmozottan hátrányos helyzet gyermek szül je, más törvényes képvisel je.

2019. év szünidei gyermekétkeztetése az alábbiak alapján alakult.

-) tavaszi gyermekétkeztetés 2 nap 18 f , 36 adag,
-) nyári gyermekétkeztetés 43 nap, 30 f , 986 adag,
-) szi gyermekétkeztetés 4 nap, 18 f , 72 adag.

Az alapszolgáltatás a 2019. évben Csiribpusztán él gyermekek számára kreatív délutánokat tartott 5 alkalommal. A délutáni elfoglaltságokat a csiribpusztai buszmegállóban tartottuk meg. Alkalmanként 15 gyermek és 3 felnőtt vett részt a foglalkozáson. A kézműves délutánokat ünnepekre készüléssel töltöttük ki. Tavasszal a rendezés kezdeményezését támogatva „szemétszed akció” tartottunk. Húsvétkor kreatív délután keretében nyuszisimogatáson vehettek részt a gyerekek. Nyári szünetben hajókirándulásra vittük a csiribpusztai gyerekeket és szüleiket, melyet összekötöttünk az Akváriumház meglátogatásával és egy finom ebéd elfogyasztásával a Szúnyog-szigeti halászcserdjében.

A gyermekek és a felnőttek szívesen és lelkesen tevékenykedtek. A csoportfoglalkozások elsősorban közösségépítésre irányultak. Megvalósulásukhoz segítséget kaptunk az önkormányzattól, vállalkozóktól, civil szervezetektől.

2019-ben is dolgozunk néhány a városunk területén él hajléktalan személlyel. A gondozás során a fő cél az egészségügyi szolgáltatóhoz történő eljuttatás, valamint az öregségi nyugdíj intézése volt a fő cél. Együttműködésük változó. Az ételmezt és egyéb juttatásokat elfogadják, sőt néha igényt is támasztanak rá, de közös célkitűzésébe, és azért végzett tevékenységre már nem hajlandók. Ennek ellenére különböző módokon próbálunk segítségükre lenni. Tetőtér, gyógyszer kiváltása, térítésmentes étkezés biztosítása hétfőtől péntekig, tartós élelmiszer csomag, törölköző, ággyruha, egyéb tisztálkodási szerekkel való ellátás. A hajléktalanok általában nem kívánnak a számukra nagyobb városokban létrehozott intézményekbe menni, még akkor sem, amikor egészségi állapotuk már nem összeegyeztethető az utcán való léttel. Számos esetben hívtunk mentőt, vagy kezdeményeztünk orvosi kezelést, de az egészségügyi ellátórendszer láthatóan nem törekszik rehabilitációjukra.

A család- és gyermekjóléti központ fő feladataihoz tartozik, hogy elősegítse a Gárdonyi járás területén élők gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét. Segítségnyújtást a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez, illetve a gyermek családjába történő visszagondozásához, ennek érdekében hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatokat lát el. Mindezeket túlmenően szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

A gyermekjóléti központot szakmai vezető irányítja. A csoportban rajta kívül három fő esetmenedzser és három fő óvodai-és iskolai szociális segítő tevékenykedik, akik mindannyian az előírásoknak megfelelően képzettek. A fő állású munkatársak mellett megbízási/szolgáltatási szerzővel külsős szakemberek is segítik a feladatok ellátását: 1 fő jogász (havi 6 órában) és 1 fő szupervizor (havi 6 órában), 1 fő gyermekpszichológus. A család- és gyermekjóléti szolgálatot is támogatják tevékenységükkel.

A hatósági intézkedések közül leggyakoribb a **védelembe vétel**. Védelembe vételre akkor kerül sor, ha a gyermek veszélyeztetettségét a szülő, a család az alapellátások önkéntes igénybevételeivel megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy a gyermek fejlődése családi környezetében mégis biztosítható. A gyámhatóság védelembe veheti továbbá azt a gyermeket, akit bűncselekmény elkövetésével gyanúsítanak, valamint azt

a kiskorút, aki 16. életévét még nem töltötte be és óvodai vagy iskolai igazolatlan hiányzásai meghaladják az 50 órát.

Gárdony város területén a védelemben vett gyermekek száma 2019-ben: **17 f** . Ebből 17 f lány és 10 f fiú. A védelemben vétel okai között szerepelt a gyermek beilleszkedési és súlyos magatartásproblémája, a szülő életvitele, a gyermek bántalmazása, az 50 órát meghaladó iskolai igazolatlan hiányzás, valamint egy esetben bűncselekmény elkövetésének gyanúja.

2019-ben a város területén **ideiglenes hatályú elhelyezésre**, a gyermek családjából való azonnali kiemelésére nem került sor. Az ideiglenes hatályú elhelyezés a gyermek érdekében történő azonnali intézkedés, ha fennáll a gyermek súlyos veszélyeztetettsége, tehát testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti. Az ideiglenes hatályú elhelyezés felülvizsgálata során, ha a veszélyeztetettség körülménye továbbra is fennáll, akkor a gyermek **nevelésbe vételét** rendeli el a gyámhatóság. Nevelésbe vétel oka lehet, ha a veszélyeztetettség megszüntetése a szülő együttlétével nem biztosítható, a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelemben vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható továbbá, ha a gyermek saját családjában történő gondozása, a szülő egészségi állapota, indokolt távolléte, vagy más családi ok miatt nem biztosítható.

Nevelésbe vett gyermekek száma 2019 évben: **11 f** . Ebből 15 lány és 6 fiú.

A család- és gyermekjóléti központ telefonos **készenléti szolgálatot** biztosít a törvényi előírásoknak megfelelően. Célja, hogy a központ nyitvatartási idején kívül – éjszaka és hétvégén – felmerülő krízishelyzetekben azonnali segítséget, tanácsadást vagy tájékoztatást nyújtson. A készenléti ügyeletet ellátó eszményeknek személyes intézkedésre nincs lehetősége, segítséget, tanácsadást telefonon tud nyújtani, és a beérkező jelzés továbbítása a feladat.

A központ rendszeres tevékenysége még a **felügyelt kapcsolattartás** lebonyolítása. A 2019. év folyamán gárdonyi lakóhely felmérése szolgáltatásban érintett volt, kiskorú azonban nem. Munkaszervezési kihívás, hogy a kapcsolattartási alkalmakat a hatóság túlnyomóan hétfői alkalmakra rendeli.

Tárgyévben már folyamatosan működött az óvodai és iskolai szociális segítő munka, mely a tartalmi megvalósulás útját járja, az országos trendekkel egyezően.

Az intézmény valamennyi dolgozója számára adott a szupervízió lehetősége. A szervezeti egységek hetente eszmegbeszélést tartanak. A Polgármesteri Hivatal vezetésével, ügyintézővel nagyon jó munkakapcsolatban állunk.

Nagyon fontos szerepe van a helyi közösség összekovácsolódásában, építésében annak, hogy a segítséget kérők és a segíteni szándékozó gárdonyiak egymásra találásának teret biztosítsunk. A családok segítségén felül szerepet tulajdonítunk intézményünknek abban is, hogy az óhatatlan szociális feszültségek keltette indulatokat sok esetben tudjuk moderálni, a kellő információ, vagy járható ügyintézési út, konfliktusmegoldási- vagy túlélési taktika megmutatásával.

Továbbra is igyekszünk munkánkkal részt venni Gárdony város boldogulásában, ami – úgy hisszük - nem valósulhat meg a helyi társadalom leszakadó tagjainak felkarolása nélkül.

Gárdony, 2019. 11. 20.

Molnár Tamás
intézményvezet

Határozati javaslat:

Gárdony Város Önkormányzat Képvisel -testülete az önkormányzat által 2019. évben biztosított szociális ellátások és szolgáltatások értékelése tárgyában készült beszámolót elfogadja.

Felel s: Kovácsné dr. Bozsoki Kornélia jegyz

Határid : azonnal

Gárdony, 2019. november 21.

Kovácsné dr. Bozsoki Kornélia
jegyz